

FNs bærekraftsmål

Høsten 2015 vedtok FNs medlemsland 17 mål for bærekraftig utvikling frem mot 2030. Bærekraftmålene ser miljø, økonomi og sosial utvikling i sammenheng. De gjelder for alle land og er et veikart for den globale innsatsen for en bærekraftig utvikling.

Se regjeringen: <https://www.regjeringen.no/no/tema/fns-barekraftsmal/om-barekraftmal/id2598090/>

FNs bærekraftsmål nr 6

6. Rent vann og gode sanitærforhold

Sikre bærekraftig vannforvaltning og tilgang til vann og gode sanitærforhold for alle.

Delmål

6.1 Innen 2030 sørge for allmenn og likeverdig tilgang til trygt drikkevann til en overkommelig pris for alle.

6.2 Innen 2030 sørge for tilgang til tilstrekkelige og likeverdige sanitær-, hygiene- og toalettforhold for alle, med særlig vekt på behovene til jenter og kvinner samt personer i utsatte situasjoner.

6.3 Innen 2030 sørge for bedre vannkvalitet ved å redusere forurensning, avskaffe avfallsdumping og mest mulig begrense utslipp av farlige kjemikalier og materialer, halvere andelen ubehandlet spillvann og i vesentlig grad øke gjenvinning og trygg ombruk på verdensbasis.

6.4 Innen 2030 betydelig bedre utnyttelsen av vann i alle sektorer, og sikre bærekraftig uttak av og tilgang til ferskvann for å håndtere knapphet på vann og i vesentlig grad redusere antall personer som rammes av vannmangel.

6.5 Innen 2030 gjennomføre en integrert forvaltning av vannressurser på alle nivåer, blant annet gjennom samarbeid over landegrensene der det er aktuelt.

6.6 Innen 2020 verne og gjenopprette vannrelaterte økosystemer, herunder fjell, skoger, våtmarker, elver, vannførende bergarter og innsjøer.

6.a Innen 2030 utvide det internasjonale samarbeidet og støtte oppbygging av kapasitet i utviklingsland når det gjelder virksomhet og programmer knyttet til vann- og sanitærforhold, blant annet teknologi for vannoppsamling, avsalting, effektiv bruk av vannressurser, behandling av avløpsvann, gjenvinning og ombruk.

6.b Støtte og styrke medvirkning fra lokalsamfunn for å bedre forvaltningen av vann- og sanitærforhold.

Hva skjer i Norge?

Over 90 prosent av befolkningen i Norge er tilknyttet større vannforsyningssystem som leverer trygt drikkevann. Øvrige del av befolkningen er tilknyttet små vannforsyningssystemer eller har privat enkeltvannforsyning uten rapporteringsplikt. Til tross for at det i hovedsak leveres trygt drikkevann, utgjør gammelt og dårlig ledningsnett en stor utfordring som vil kunne svekke situasjonen vesentlig dersom ikke utbedringstakten økes. I tillegg er leveringssikkerheten enkelte steder truet på grunn av utilfredsstillende reservevannsløsninger. Utslipp av farlige stoffer som kan påvirke drikkevannet, er strengt regulert. Omfattende regulering av avfallshåndtering bidrar også til å beskytte vannforekomster.

Andelen av befolkningen som er tilknyttet avløpsløsninger med urensede utslipp er svært liten (under 3 prosent, og andelen er synkende). Også på avløpssiden er dårlig ledningsnett en utfordring. Utskiftningstakten er her enda lavere enn for drikkevann og krever følgelig tilsvarende handling for å unngå at avløpsvann på avveie skal forurense drikkevannet. Enkelte steder er det behov for å forbedre situasjonen for spredt avløp for å unngå at drikkevannskilder forurenses. Dette er kartlagt i vannforvaltningsplanene etter vannforskriften. Tiltakene må følges opp for å unngå en forverring av drikkevannssituasjonen. Gjennomføring av regionale vannforvaltningsplaner skal sikre god kjemisk og økologisk tilstand i de fleste vannforekomster innen 2033.

Tilgangen på vann er meget god i Norge. Enkelte steder er det begrensinger i kapasitet og standard på det lokale ledningsnettet for vann og avløp. Selv i situasjonen med uvanlig lite nedbør sommeren 2018, var det kun knapphet på vann i noen mindre private vannforsyninger.